

**Inspreektekst Wim Hendriks,
mede namens Marjan van Giezen, voorzitter Stichting Duurzaam
Leidschendam-Voorburg (Tbv Commissie Omgeving, 17 mei 2023)**

Geachte Raad, geacht College,

Allereerst onze waardering voor het Uitvoerings Programma Duurzaamheid! De Stichting heeft vorige week bij de Beeldvormende Raad reeds haar belangrijkste zorgpunt meegegeven: voldoende ambtelijke capaciteit om al deze acties uit te voeren. **Meer mensen** en misschien ook een andere **manier van werken**, waarbij al aan de voorkant van het beleid in alle afdelingen duurzaamheid mee aan tafel komt. Dit zien wij als een randvoorwaarde voor een goede uitvoering!

Dan in een notendop de reactie op de inhoud. Wij waarderen het zeer dat we in staat zijn gesteld **vroegtijdig mee te denken** bij stakeholdersoverleg en in kwartaaloverleg met de wethouder en we zijn blij met de inhoud! Het uitvoeringsprogramma geeft ons meer vertrouwen dat er ook echt wat gebeurt.

Echter, er blijft een wat zwakker punt in de nota, die we graag willen benoemen: er staan heel veel echt goede voornemens, en ook echt wel concrete activiteiten, maar op een aantal punten ontbreekt nog WAT er precies gaat worden gedaan en wat een activiteit gaat OPLEVEREN. We zouden willen aanmoedigen om de activiteiten die genoemd staan, nog meer in **concrete en meetbare** maatregelen in een **JAARLIJKS ACTIEPROGRAMMA** om te zetten.

Slecht één voorbeeld: In hoofdstuk 6 (Lucht- en Waterkwaliteit) staat de activiteit 'uitvoeren maatregelenpakket CO2-reductie vanuit MRDH' Maar welke van de maatregelen in de lijst gaat de gemeente precies en meetbaar doen? (Bijvoorbeeld; hoeveel elektrische deel-auto's dit jaar en hoeveel vermindering van auto kilometers in de stad?) En welke CO2 reductie wordt hiermee bereikt?

We zullen als Stichting Duurzaam acties steunen. Maar dan willen we wel graag weten welke acties er gaan plaatsvinden. En inwoners zullen dat zeker ook willen weten. Als Raad zult u ook de voortgang willen monitoren en dat is lastig als activiteiten niet smart zijn geformuleerd. Van activiteit naar actie.

De Stichting Duurzaam steunt ook de **6 thema's**. De aandacht voor deze thema's is echter verschillend. Dit lijkt niet voort te komen uit prioritering en wij zouden daar ook geen voorstander van zijn; ze zijn alle 6 belangrijk en alle 6 urgent. Het thema Energie krijgt heel veel aandacht en middelen. Logisch, want er zit ook veel rijksgeld in. Bijna al het rijksgeld (19 mln over 4 jaar) gaat naar energie. Maar juist daarom zouden er meer lokale middelen naar de andere thema's mogen gaan.

Onderbelicht in onze ogen is het thema **Lucht- en Waterkwaliteit**. Weinig concrete acties, veel haalbaarheidsonderzoek en verkennen. Terwijl luchtkwaliteit juist bijdraagt aan gezondheid, en waterkwaliteit belangrijk is voor de ecologie. Hiervoor staat slechts 60.000 euro voor 4 jaar in dit voorstel. Wat gaat de gemeente op dit punt daarmee écht doen voor onze inwoners?

Hetzelfde geldt voor **klimaatadaptatie, vergroening en biodiversiteit**. Meer vergroening en meer kwaliteit in het groen biedt een zichtbaar resultaat voor de inwoners. En het zorgt voor gezondheid, voorkomt hittestress, helpt bij klimaatverandering en vergroot het leefplezier. Voor dit omvangrijke thema staat voor 4 jaar slechts 1 mln euro in dit voorstel.

En een laatste dossier dat in onze ogen meer aandacht en inzet vraagt is circulariteit. Niet alleen **Afval vermindering**, maar ook **circulaire economie**. Hiervoor is slechts 200.000 euro voorzien. Wat kan het college in 4 jaar hiervoor bereiken? Terwijl we juist op dit punt een omslag in ons handelen en denken moeten zien te bereiken.

Tenslotte nog een paar voorbeelden en suggesties van wat er bedoeld wordt met concreter maken van maatregelen:

- Richt vergroening niet alleen op onderhoud en vervanging, maar vooral op een **meetbare uitbreiding van kwalitatief ecologisch groen, juist ook in nieuwbouw**. Bijvoorbeeld: 800 bomen erbij per jaar, 10% procent meer Groen kwaliteit 1 (ipv verharde paden en grasvelden, etc) in de bestemming openbaar groen en 30-50% groen1 op bouwgrond.
- Houtstook, Open vuur en barbecueën : Niet alleen voorlichting en bewustwording, maar in de APV opnemen wat wel en niet mag op welke dagen. Het gaat om onze gezondheid en daarom mag het duidelijker.
- Vuurwerk: zorgt voor sterk verhoogde concentraties luchtverontreiniging. Waarom niet nu al als pilot een vuurwerkvrije buurt aanwijzen?
- Luchtkwaliteit: benoem met naam en toenaam de meest vervuilde kruispunten. Neem juist HIER de maatregelen, en betrek omwonenden hierbij.

We hopen onze voorstellen terug te vinden in een jaarlijks actieprogramma en we zetten ons graag ervoor om hierover mee te denken én de inhoud te helpen realiseren!